

Topologija

Vzorci pisnih izpitov in kolokvijev

23.6.1997

1. Dokažite, da velja

$$\text{Fr}(A \times B) = (\text{Fr } A \times \text{Cl } B) \cup (\text{Cl } A \times \text{Fr } B).$$

(Bolj natančno: če sta X in Y poljubna topološka prostora, $A \subseteq X$, $B \subseteq Y$, in če je $X \times Y$ opremljen s produktno topologijo, tedaj velja $\text{Fr}_{X \times Y}(A \times B) = (\text{Fr}_X A \times \text{Cl}_Y B) \cup (\text{Cl}_X A \times \text{Fr}_Y B)$.)

2. Naj bo X topološki prostor, Y Hausdorffov prostor, $x_0 \in X$, $y_0 \in Y$, in naj velja $\text{Cl}\{x_0\} = X$. Dokažite, da obstaja natanko ena zvezna funkcija $f : X \rightarrow Y$, za katero velja $f(x_0) = y_0$.
3. Naj bo $f : X \rightarrow Y$ funkcija, kjer sta X , Y topološka prostora. Definiramo $h : X \rightarrow \Gamma_f$ s formulo $\forall x \in X, h(x) = (x, f(x))$. Pri tem je Γ_f graf funkcije f , opremljen z relativno topologijo podedovano iz topološkega produkta $X \times Y$. Dokažite, da je f zvezna natanko takrat, kadar je h homeomorfizem.
4. Dokažite, da kvocientni prostor \mathbf{R}/\mathbf{Z} ne zadošča prvemu aksiomu števnosti.

Pripravil Uroš Milutinović

16.9.1997

1. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Dokažite, da je ta prostor diskreten natanko takrat, kadar velja

$$\forall A \in \mathcal{P}(X), \text{Int } A = \emptyset \Rightarrow A = \emptyset.$$

2. Naj bo $f : X \rightarrow Y$ zvezna surjektivna funkcija. Dokažite: če je X separabilen, tedaj je tudi Y separabilen.
3. Naj bo \mathcal{T} topologija na \mathbf{N} , ki ima družino $\mathcal{B} = \{\{1, 2\}, \{3, 4\}, \{5, 6\}, \dots\}$ za bazo. Dokažite, da ima v tem prostoru vsaka neprazna podmnožica stekališče in da ta prostor ni kompakten.
4. Naj bo X povezan topološki prostor in $E \subseteq X$, $X \neq \emptyset$. Dokažite, da velja: χ_E je zvezna $\Leftrightarrow \chi_E$ je konstanta. Pri tem je χ_E karakteristična funkcija definirana s formulo

$$\chi_E(x) = \begin{cases} 1, & \text{če je } x \in E, \\ 0, & \text{če je } x \notin E. \end{cases}$$

Pripravil Uroš Milutinović

6.11.1997

1. Naj bosta (X, \mathcal{T}) in (Y, \mathcal{S}) topološka prostora. Dokažite, da je funkcija $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna natanko takrat, kadar velja

$$\forall x \in X, \forall V \in \mathcal{O}(f(x)), f^{-1}(V) \in \mathcal{O}(x).$$

Pri tem $\mathcal{O}(t)$ označuje množico vseh okolic — ne nujno odprtih! — točke t .

2. Naj bo C gosta, U pa odprta podmnožica topološkega prostora X . Dokažite, da je

$$\text{Cl } U = \text{Cl}(U \cap C).$$

3. Naj K_r označuje množico $\{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 < r\}$. Dokažite, da je

$$\mathcal{U} = \{\mathbf{R}^2, \emptyset\} \cup \{K_r : r \in \mathbf{R}, r > 0\}$$

topologija na \mathbf{R}^2 . Določite vsa stekališča zaporedja $x_n = (1 + \frac{1}{n}, 0)$.

4. Naj bo $d : X \times X \rightarrow \mathbf{R}$ metrika, za katero obstaja pozitivno število m , tako da velja $\text{Im } d \subseteq \{0\} \cup [m, +\infty)$. Dokažite, da d poraja diskretno topologijo.

Pripravil Uroš Milutinović

22.1.1998

1. Naj bo $X = \{0, 1, 2\}$ in $\mathcal{B} = \{\{0\}, \{0, 1\}, \{0, 2\}\}$. Dokažite, da obstaja topologija \mathcal{U} , za katero je \mathcal{B} baza, določite \mathcal{U} , in dokažite, da (X, \mathcal{U}) ni T_1 prostor.

2. Podana je topologija $\mathcal{T} = \{\emptyset, \mathbf{N}\} \cup \{\{1, \dots, n\} : n \in \mathbf{N}\}$ na množici vseh naravnih števil \mathbf{N} . Dokažite:

(a) Prostor $(\mathbf{N}, \mathcal{T})$ ni kompakten.

(b) Vsaka zvezna funkcija $f : (\mathbf{N}, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ je konstantna, če je prostor (Y, \mathcal{S}) Hausdorffov.

3. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor, (Y, \mathcal{T}_Y) njegov podprostor, in $A \subseteq Y$. Dokažite, da je množica vseh stekališč množice A v (Y, \mathcal{T}_Y) enaka preseku Y z množico vseh stekališč množice A v (X, \mathcal{T}) .

4. Eksplicitno opišite en homeomorfizem med $A = \{x \in \mathbf{R} : |x| > 0\}$ in $B = \{x \in \mathbf{R} : |x| > 1\}$. Dokažite, da je opisana funkcija dejansko homeomorfizem.

Pripravil Uroš Milutinović

31.8.1998

1. Naj bo U odprta in A poljubna podmnožica topološkega prostora X . Dokažite: iz $U \cap A = \emptyset$ sledi $U \cap (\text{Cl } A) = \emptyset$.

2. Naj bo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna funkcija. Dokažite, da je tudi

$$f \times f : (X \times X, \mathcal{U}) \rightarrow (Y \times Y, \mathcal{V}),$$

podana s formulo

$$\forall x_1, x_2 \in X, (f \times f)(x_1, x_2) = (f(x_1), f(x_2)),$$

zvezna, če sta \mathcal{U} (oz. \mathcal{V}) produktni topologiji dobljeni iz \mathcal{T} (oz. \mathcal{S}).

3. Naj bo X poljubna množica in

$$\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{U \subseteq X : X \setminus U \text{ je končna množica}\}.$$

Dokažite, da vsaka zvezna funkcija $f : (X, \mathcal{T}) \longrightarrow (\mathbf{R}, \mathcal{T}_e)$ dosega minimum in maksimum. Pri tem je \mathcal{T}_e evklidska topologija na \mathbf{R} . (Opomba: Ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.)

4. Dokažite, da sta za poljubni topološki prostor X naslednji trditvi ekvivalentni:

(a) X je T_1 -prostor.

(b) Diagonala $\Delta = \{(x, x) : x \in X\}$ je presek neke družine odprtih podmnožic topološkega produkta $X \times X$.

Pripravil Uroš Milutinović

14.9.1998

1. Naj bo $f : X \longrightarrow \mathbf{R}$ zvezna funkcija. Dokažite, da velja

$$\text{Fr}(f^{-1}(\langle -\infty, 0 \rangle)) \subseteq f^{-1}(0).$$

2. Dokažite, da sta $X = \{(x, \sin \frac{1}{x}) : 0 < x \leq \pi\}$ in $Y = \langle 0, \pi \rangle \times \{0\}$ homeomorfna podprostora evklidske ravnine \mathbf{R}^2 .

3. Dokažite, da sta za poljubni topološki prostor X naslednji trditvi ekvivalentni:

(a) X je diskreten prostor.

(b) Diagonala $\Delta = \{(x, x) : x \in X\}$ je odprta podmnožica topološkega produkta $X \times X$.

4. Naj bo X dobro urejena množica z maksimalnim elementom. Dokažite, da je X , opremljena s topologijo, ki jo poraja ta dobra ureditev, kompakten topološki prostor.

Pripravil Uroš Milutinović

28.10.1998

1. Dokažite: če v topološkem prostoru X obstaja podmnožica A , za katero velja $\text{Cl } A = \text{Cl}(X \setminus A) = X$ (oz. velja, da sta množici A in $X \setminus A$ gosti v X), tedaj X nima izoliranih točk.

2. Naj bo X topološki prostor. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:

(a) X je T_1 -prostor.

(b) $\forall x \in X, \bigcap_{\substack{F \text{ je zaprta} \\ x \in F}} F = \{x\}$.

3. Dokažite, da sta X in Y homeomorfna podprostora evklidske ravnine \mathbf{R}^2 , če je $X = \{(x, y) : 0 < x^2 + y^2 < 4\}$ in $Y = \{(x, y) : 1 < x^2 + y^2 < 4\}$.

4. Naj bo $\{Y_\lambda : \lambda \in \Lambda\}$ družina povezanih podprostorov topološkega prostora X . Dokažite: če obstaja povezan podprostor A prostora X , tako da je

$$\forall \lambda \in \Lambda, A \cap Y_\lambda \neq \emptyset,$$

tedaj je

$$A \cup \left(\bigcup_{\lambda \in \Lambda} Y_\lambda \right)$$

povezan podprostor prostora X .

Pripravil Uroš Milutinović

25.11.1998

- Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor in $A \subseteq X$. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
 - $A' = A$.
 - A je zaprta množica brez izoliranih točk.
- Dokažite: če sta X_1 in Y_1 homeomorfna in sta X_2 in Y_2 homeomorfna, tedaj sta $X_1 \times X_2$ in $Y_1 \times Y_2$ tudi homeomorfna.
- Dokažite, da $[0, 1]$ s Sorgenfreyjevo topologijo (= z relativno topologijo glede na \mathbf{R}_l) ni kompakten.

Pripravil Uroš Milutinović

18.1.1999

- Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
 - (X, \mathcal{T}) je diskreten prostor.
 - Za poljubno podmnožico $A \subseteq X$ velja $\text{Cl } A = X \Rightarrow A = X$.
- Dokažite, da za poljubni podmnožici $A \subseteq X, B \subseteq Y$ velja

$$\text{Int}_X A \times \text{Int}_Y B = \text{Int}_{X \times Y}(A \times B),$$

če je $X \times Y$ opremljen s produktno topologijo, dobljeno iz X in Y .

- Dokažite: če je $f : X \rightarrow Y$ homeomorfizem in $A \subseteq X$ poljubna podmnožica, tedaj je zožitev $f/A : A \rightarrow f(A)$ tudi homeomorfizem. Opomba: A in $f(A)$ obravnavamo kot podprostora.
- Naj bo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna funkcija iz topološkega prostora (X, \mathcal{T}) v Hausdorffov prostor (Y, \mathcal{S}) . Na množici X definiramo ekvivalenčno relacijo \sim s formulo

$$\forall x_1, x_2 \in X, x_1 \sim x_2 \Leftrightarrow f(x_1) = f(x_2).$$

Dokažite, da je X/\sim s kvocientno topologijo, dobljeno iz (X, \mathcal{T}) , tudi Hausdorffov prostor.

Pripravil Uroš Milutinović

9.2.1999

1. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
 - (a) (X, \mathcal{T}) je diskreten prostor.
 - (b) Za poljubni topološki prostor (Y, \mathcal{S}) in za poljubno funkcijo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ velja, da je le-ta zvezna.
2. Naj bo (X, \mathcal{T}) poljuben topološki prostor in $Y \subseteq X$ poljubna podmnožica. Dokažite: za poljubno podmnožico $A \subseteq Y$ velja

$$\text{Cl}_Y A = Y \cap \text{Cl}_X A.$$

Pri tem je Cl_X oznaka za operator zaprtja v (X, \mathcal{T}) , Cl_Y pa za operator zaprtja v podprostoru (X, \mathcal{T}_Y) .

3. Eksplicitno opišite en homeomorfizem iz $(\langle -1, 1 \rangle \times \langle -1, 1 \rangle) \setminus \{(0, 0)\}$ na $(\langle -2, 2 \rangle \times \langle -2, 2 \rangle) \setminus ([-1, 1] \times [-1, 1])$.
4. Naj bo

$$\mathcal{B} = \{\langle a, b \rangle : a, b \in \mathbf{R}, a < b, 0 \notin \langle a, b \rangle\} \cup \{\langle a, b \rangle : a, b \in \mathbf{R}, a < b, \langle -1, 1 \rangle \subseteq \langle a, b \rangle\}.$$

Dokažite, da obstaja topologija \mathcal{T} na \mathbf{R} , za katero je \mathcal{B} baza ter da $(\mathbf{R}, \mathcal{T})$ ni Hausdorffov prostor.

Pripravil Uroš Milutinović

17.3.1999

1. Naj bo (X, \mathcal{T}) poljuben topološki prostor, (Y, \mathcal{S}) pa diskreten topološki prostor. Dokažite, da za poljubno funkcijo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ velja, da je zvezna natanko takrat, kadar $\forall y \in Y, f^{-1}(\{y\}) \in \mathcal{T}$.
2. Naj bo $(\mathbf{R}, \mathcal{T})$ Sorgenfreyeva premica z bazo $\{[a, b) : a, b \in \mathbf{R}, a < b\}$. V tem prostoru določite $\text{Cl}\{1/n : n \in \mathbf{N}\}$ in $\text{Cl}\{-1/n : n \in \mathbf{N}\}$.
3. Eksplicitno opišite en homeomorfizem kvocientnega prostora S^1/\sim na S^1 , če je $S^1 = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 = 1\}$ in \sim ekvivalenčna relacija definirana s

$$(x, y) \sim (x', y') \stackrel{\text{def}}{\iff} (x, y) = (x', y') \vee (x, y) = -(x', y').$$

Ni potrebno dokazovati, da je \sim ekvivalenčna relacija, vendar dokažite, da je opisana funkcija dejansko homeomorfizem.

4. Naj bo

$$\mathcal{B} = \{\langle a, b \rangle \setminus \mathbf{Q} : a, b \in \mathbf{R}, a < b\} \cup \{\mathbf{R}\}.$$

Dokažite, da obstaja topologija \mathcal{T} na \mathbf{R} , za katero je \mathcal{B} baza ter da $(\mathbf{R}, \mathcal{T})$ ni Hausdorffov prostor.

Pripravil Uroš Milutinović

16.4.1999 (kolokvij)

1. Naj bo \mathcal{B} baza topologije \mathcal{T} na X in naj bo $Y \subseteq X$. Dokažite, da je $\{B \cap Y : B \in \mathcal{B}\}$ baza relativne topologije \mathcal{T}_Y .
2. Naj bo X neskončna množica in \mathcal{U} topologija na X , ki ima lastnost, da je vsaka neskončna podmnožica od X odprta v (X, \mathcal{U}) . Dokažite, da je \mathcal{U} diskretna topologija.
3. Naj bo $f : (X, \mathcal{T}) \longrightarrow (Y, \mathcal{S})$ poljubna funkcija. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
 - (a) f je zvezna;
 - (b) $\forall B \subseteq Y, \text{Cl}(f^{-1}(B)) \subseteq f^{-1}(\text{Cl} B)$.
4. Naj bo \mathcal{U} topologija na \mathbf{R} , ki ima za bazo družino vseh intervalov $\langle a, b \rangle$, $a, b \in \mathbf{R}$, $a < b$, $0 \notin \langle a, b \rangle$ in vseh množic oblike $\langle a, b \rangle \setminus \{1/n : n \in \mathbf{N}\}$, $a, b \in \mathbf{R}$, $a < b$, $0 \in \langle a, b \rangle$. Naj bo \mathcal{T} standardna evklidska topologija na \mathbf{R} .
 - (a) Dokažite: če je $\forall x \in \mathbf{R}, f(x) = -x$, tedaj $f : (\mathbf{R}, \mathcal{U}) \longrightarrow (\mathbf{R}, \mathcal{U})$ ni zvezna.
 - (b) Dokažite: če je $\forall x \in \mathbf{R}, g(x) = x$, tedaj je $g : (\mathbf{R}, \mathcal{U}) \longrightarrow (\mathbf{R}, \mathcal{T})$ zvezna bijekcija, ki ni homeomorfizem.

Pripravil Uroš Milutinović

5.5.1999

1. Dokažite, da je vsaki končni T_1 -prostor tudi T_2 -prostor.
2. Je kompozitum dveh kvocientnih preslikav nujno kvocientna preslikava? Svojo trditev dokažite.
3. Naj bo \mathcal{U}_{\leq} topologija, ki jo na \mathbf{Q} poraja standardna ureditev \leq racionalnih števil. \mathcal{T} naj bo evklidska topologija na \mathbf{R} . Dokažite, da velja

$$\mathcal{U}_{\leq} = \mathcal{T}_{\mathbf{Q}},$$

kjer je $\mathcal{T}_{\mathbf{Q}}$ relativna topologija na \mathbf{Q} , porojena s \mathcal{T} .

4. Naj bo podana poljubna neštevna množica X in na njej topologija števnih komplementov $\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{U \subseteq X : |X \setminus U| \leq \aleph_0\}$. Ugotovite, ali je (X, \mathcal{T}) kompakten prostor. Svoj odgovor utemeljite. Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.

Pripravil Uroš Milutinović

9.6.1999

1. Dokažite, da je $h : X_1 \times X_2 \longrightarrow Y_1 \times Y_2$, definirana s $h(x_1, x_2) = (f(x_1), g(x_2))$, homeomorfizem, če sta $f : X_1 \longrightarrow Y_1$ in $g : X_2 \longrightarrow Y_2$ homeomorfizma.
2. Za vsako od naslednjih trditev ločeno dokažite njeno resničnost, oz. neresničnost.
 - (a) Če je (X, \mathcal{T}) diskreten, tedaj velja $\forall A \subseteq X, A' = \emptyset$.

(b) Če velja $\forall A \subseteq X, A' = \emptyset$, tedaj je (X, \mathcal{T}) diskreten.

3. Dokažite, da velja

$$\text{Int}_Y A = Y \cap \text{Int}_X(A \cup (X \setminus Y)),$$

kjer je $\text{Int}_Y A$ notranjost množice $A \subseteq Y$ v podprostoru Y prostora X , Int_X pa operator notranjosti v prostoru X .

4. Naj bo podana poljubna neštevna množica X , točka $a \notin X$ ter naj bo $X^* = X \cup \{a\}$. Na X^* množici definiramo topologijo

$$\mathcal{T} = \{Y \cup \{a\} : Y \subseteq X\} \cup \{\emptyset\}.$$

Dokažite, da je (X^*, \mathcal{T}) separabilen prostor, ki ne zadošča drugemu aksiomu števnosti. Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.

Pripravil Uroš Milutinović

23.6.1999

1. Naj bo \mathcal{P} podbaza topologije \mathcal{T} na X . Pokažite, da je \mathcal{T} najmanjša topologija na X , ki vsebuje \mathcal{P} kot podmnožico.

2. Naj bo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ poljubna funkcija in $c \in X$ poljubna točka. Za vsako od naslednjih trditev ločeno dokažite njeno resničnost, oz. neresničnost.

(a) Če je f zvezna v točki c , tedaj velja

$$\forall V \in \mathcal{S}, (f(c) \in V \Rightarrow f^{-1}(V) \in \mathcal{T}).$$

(b) Če velja

$$\forall V \in \mathcal{S}, (f(c) \in V \Rightarrow f^{-1}(V) \in \mathcal{T}),$$

tedaj je f zvezna v točki c .

3. Dokažite, da je prostor $\Delta = \{(x, x) : x \in X\}$ s topologijo podprostora podedovano iz topološkega produkta $X \times X$, homeomorfen X .

4. Dokažite: če je $\prod_{\lambda \in \Lambda} X_\lambda$ opremljen s topologijo škatlic povezan in neprazen, tedaj je vsak X_λ povezan.

Pripravil Uroš Milutinović

25.8.1999

1. Naj bosta podani poljubna neskončna množica X in topologija končnih komplementov $\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{A \in \mathcal{P}(X) : |X \setminus A| < \aleph_0\}$ na X .

(a) Dokažite, da je (X, \mathcal{T}) povezan topološki prostor.

(b) Dokažite, da je poljubna zvezna funkcija $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (\mathbf{R}, \mathcal{T}_e)$ konstantna.

Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.

2. (a) Dokažite, da v poljubnem topološkem prostoru za poljubno množico A velja

$$\text{Fr}(\text{Fr}(\text{Fr}(A))) = \text{Fr}(\text{Fr}(A)).$$

(b) Najdite protiprimer za enakost $\text{Fr}(\text{Fr}(A)) = \text{Fr}(A)$.

3. Dokažite, da sta $X = \langle -1, 0 \rangle \cup \langle 0, 1 \rangle$ in $Y = \langle -\infty, -1 \rangle \cup \langle 1, +\infty \rangle$ homeomorfna podprostora evklidske premice \mathbf{R} .
4. Dokažite: produkt $\prod_{\lambda \in \Lambda} A_\lambda$ je gost v $\prod_{\lambda \in \Lambda} X_\lambda$ natanko takrat, kadar je za vsak $\mu \in \Lambda$ množica A_μ gosta v X_μ .

Pripravil Uroš Milutinović

16.11.1999

1. Podan je poljuben topološki prostor (Y, \mathcal{S}) . Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
- (a) (Y, \mathcal{S}) je T_1 -prostor.
- (b) Za poljubno zvezno funkcijo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ in za poljubno točko $y \in Y$ je $f^{-1}(y)$ zaprta podmnožica prostora (X, \mathcal{T}) .
2. (a) Dokažite, da je v poljubnem topološkem prostoru X , za vsako zaporedje $x_n \in X$, $n \in \mathbf{N}$, ki konvergira k $x_0 \in X$, podprostor $A = \{x_n : n \in \mathbf{N}\} \cup \{x_0\}$ kompakten.
- (b) Dokažite: če je X Hausdorffov, tedaj noben neskončni podprostor prostora A , ki ne vsebuje x_0 , ni kompakten.
3. Ugotovite, ali je v poljubnem topološkem prostoru X , za poljubni podmnožici $A, B \subseteq X$ res

$$\text{Int}(A \setminus B) = \text{Int } A \setminus \text{Cl } B.$$

Če je res, trditev dokažite; če ni, poiščite protiprimer.

4. Naj bo $d : \mathbf{R} \times \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ definirana s formulo $d(x, y) = |x - y| + |x^2 - y^2|$, $x, y \in \mathbf{R}$. Dokažite, da je d metrika, ki poraja evklidsko topologijo na \mathbf{R} .

Pripravil Uroš Milutinović

14.12.1999

1. Podana sta poljuben homeomorfizem $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ in poljubna podmnožica $A \subseteq X$. Dokažite, da je tudi zožitev $f|_A : (A, \mathcal{T}_A) \rightarrow (f(A), \mathcal{S}_{f(A)})$ homeomorfizem.
2. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Za poljubni $A \subseteq X$ definiramo $\text{Int}^* A = \text{Int}(\text{Cl } A)$. Dokažite, da je $\text{Int}^* : \mathcal{P}(X) \rightarrow \mathcal{T}$ idempotentna operacija, oz. da velja

$$\forall A \subseteq X, \text{Int}^*(\text{Int}^* A) = \text{Int}^* A.$$

3. Naj bo A_λ , $\lambda \in \Lambda$, družina povezanih podprostorov nekega topološkega prostora, za katero velja, da je $\bigcap_{\lambda \in \Lambda} \text{Cl } A_\lambda \neq \emptyset$. Dokažite, da je $\bigcup_{\lambda \in \Lambda} \text{Cl } A_\lambda$ povezan podprostor, in da podprostor $\bigcup_{\lambda \in \Lambda} A_\lambda$ ni nujno povezan.

4. Ugotovite ali je $f : [-1, 2] \rightarrow [0, 4]$ definirana s formulo $f(x) = x^2$, $x \in \mathcal{D}_f$, kvocientna preslikava.

Pripravil Uroš Milutinović

18.1.2000

1. Dokažite, da za poljubno podmnožico A topološkega prostora velja $\text{Fr}(\text{Int } A) \subseteq \text{Fr } A$.
2. Dokažite, da vsak podprostor prostora, ki zadošča drugemu aksiomu števности, tudi sam zadošča drugemu aksiomu števности.
3. Funkcija $f : X \rightarrow Y$ se imenuje *zaprta preslikava*, če je zvezna in če za vsako zaprto množico $F \subseteq X$ velja, da je tudi množica $f(F)$ zaprta v Y . Dokažite: funkcija $f : X \rightarrow Y$ je zaprta natanko takrat, kadar velja

$$\forall A \subseteq X, f(\text{Cl}_X A) = \text{Cl}_Y(f(A)).$$

4. Dokažite: če je A povezan neprazen podprostor evklidskega prostora \mathbf{R}^2 , tedaj je $|A| = 1$ ali $|A| = c$ ($c = |\mathbf{R}|$).

Pripravil Uroš Milutinović

1.2.2000

1. Naj bo \mathcal{T} topologija končnih komplementov na neskončni množici X (torej \mathcal{T} tvorijo \emptyset in vsi komplementi končnih množic). Ugotovite, ali drži naslednja trditev:

V (X, \mathcal{T}) vsako zaporedje, ki ima neskončno množico vrednosti, konvergira k poljubni točki tega prostora.

Svoj odgovor utemeljite. Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.

2. Naj bo $X \times Y$ topološki produkt prostorov X in Y in naj bo $A \subseteq X$, $B \subseteq Y$. Dokažite: $A \times B$ je gosta podmnožica $X \times Y$ natanko takrat, kadar je A gosta podmnožica X in B gosta podmnožica Y .
3. Naj bo $f : X \rightarrow Y$ poljubna funkcija, \mathcal{S} poljubna topologija na Y . Dokažite, da je $\mathcal{T} = \{f^{-1}(U) : U \in \mathcal{S}\}$ topologija na X inducirana z f, Y, \mathcal{S} (oz. najmanjša topologija \mathcal{U} na X , za katero je $f : (X, \mathcal{U}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna).
4. Dokažite: topološki prostor X je nepovezan natanko takrat, kadar obstaja zvezna surjektivna preslikava $f : X \rightarrow \{0, 1\}$, kjer je kodomena opremljena z diskretno topologijo.

Pripravil Uroš Milutinović

7.3.2000

1. Dokažite, da za poljubni odprti množici U in V istega topološkega prostora velja

$$U \cap V = \emptyset \Rightarrow \text{Cl } U \cap \text{Cl } V = \text{Bd } U \cap \text{Bd } V.$$

Velja ta trditev tudi brez predpostavke, da sta množici U in V odprti?

- Dokažite, da za vsako množico Y obstaja topologija \mathcal{S} , za katero velja, da je za poljubni topološki prostor (X, \mathcal{T}) vsaka funkcija $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna. Pokažite, da je \mathcal{S} enolično odločena in jo eksplicitno opišite.
- Dokažite: če je X T_1 -prostor brez izoliranih točk in je Y njegova gosta podmnožica, tedaj Y tudi nima izoliranih točk.
- Naj bo podana poljubna neskončna množica X in na njej topologija končnih komplementov $\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{U \subseteq X : |X \setminus U| < \aleph_0\}$. Ugotovite, ali je (X, \mathcal{T}) kompakten prostor. Svoj odgovor utemeljite. Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.

Pripravil Uroš Milutinović

14.3.2000 (kolokvij)

- Naj bodo \mathbf{Q}_+ pozitivna racionalna števila in naj bo \mathcal{T} družina natanko tistih podmnožic U množice \mathbf{Q}_+ za katere velja

$$\forall p, q, a, b \in \mathbf{N}, D(p, q) = D(a, b) = 1, \frac{p}{q} \in U \ \& \ \frac{a}{p}, \frac{b}{q} \in \mathbf{N} \Rightarrow \frac{a}{b} \in U.$$

- Pokažite, da je \mathcal{T} topologija na \mathbf{Q}_+ .
- Pokažite, da $(\mathbf{Q}_+, \mathcal{T})$ ni T_2 topološki prostor.

- Naj bo $A = \left\{ \frac{t + \sqrt{1+t^2}}{2\sqrt{1+t^2}} (\cos t, \sin t) : t \in \mathbf{R} \right\}$. Poišči zaprtje množice A v \mathbf{R}^2 .
- Naj bo $X = \{(x, y, x^2 + y^2) : x, y \in \mathbf{R}\}$ in $Y = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 < 1\}$. X je podprostor \mathbf{R}^3 , Y pa je podprostor \mathbf{R}^2 . Poišči homeomorfizem $X \rightarrow Y$.
- Naj bo $\mathcal{T}_1 = \{U \subseteq \mathbf{R} : |\mathbf{R} \setminus U| < \infty\} \cup \{\emptyset\}$ topologija končnih komplementov, \mathcal{T}_2 pa običajna topologija na \mathbf{R} . Poišči vse zvezne preslikave $(\mathbf{R}, \mathcal{T}_1) \rightarrow (\mathbf{R}, \mathcal{T}_2)$. Odgovor utemelji!

Pripravil Blaž Lorgner

4.4.2000

- Dokažite:

$$\text{Int Cl Int } A = \emptyset \Rightarrow \text{Int } A = \emptyset.$$

- Naj bo $f : X \rightarrow Y$ poljubna funkcija, X, Y poljubna topološka prostora. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
 - Za poljubno zaprto podmnožico F prostora X velja, da je $f(F)$ zaprta podmnožica prostora Y .
 - Za poljubno točko $y \in Y$ in poljubno okolico U množice $f^{-1}(y)$ obstaja okolica V točke y , tako da velja $f^{-1}(V) \subseteq U$.
- Dokažite, da sta podprostora \mathbf{N} in $\{1/n : n \in \mathbf{N}\}$ evklidske premice homeomorfna.
- Naj bo X topološki prostor in A njegova podmnožica. Naj bo C povezan podprostor prostora X , ki vsebuje tako točke iz A , kot točke iz $X \setminus A$.

(a) Dokažite, da je $C \cap \text{Fr } A \neq \emptyset$.

(b) Zakaj izbira $X = \mathbf{R}^3$, $A = \{(x, y, 0) \in X : x^2 + y^2 \leq 1\}$, $C = \{(0, 0, z) : -1 \leq z \leq 1\}$ ni protiprimer za trditev a)?

Pripravil Uroš Milutinović

9.5.2000

1. Dokažite: če sta U in V odprti disjunktni množici, tedaj je

$$(\text{Int Cl } U) \cap (\text{Int Cl } V) = \emptyset.$$

2. Naj bo $f : X \rightarrow Y$ poljubna funkcija, X, Y poljubna topološka prostora. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:

(a) f je zvezna funkcija;

(b) za poljubno množico $A \subseteq X$ velja $f(A') \subseteq \overline{f(A)}$.

3. Dokažite, da je produkt $S^1 \times \langle 0, +\infty \rangle$ homeomorfen $\mathbf{R}^2 \setminus \{(0, 0)\}$.

4. Dokažite: če je X kompakten in Y Hausdorffov prostor in če je $f : X \rightarrow Y$ zvezna surjekcija, tedaj je f kvocientna preslikava.

Pripravil Uroš Milutinović

26.5.2000 (kolokvij)

1. Naj bo X kompakten topološki prostor, $K_1 \subset K_2 \subset K_3 \subset \dots$ pa strogo naraščajoče zaporedje kompaktnih podprostorov. Pokaži, da $\bigcup_{n=1}^{\infty} K_n$ ni nujno kompakten podprostor prostora X .

2. Dana sta topološka prostora $X = [0, 1] \times [0, 1]$ z evklidsko topologijo in Y , prostor zveznih preslikav $[0, 1] \rightarrow \mathbf{R}$ opremljen s supremum metriko. Pokaži, da je vsaka zvezna preslikava $f : X \rightarrow Y$ zaprta (slika poljubne zaprte množice je zaprta).

3. Na \mathbf{R}^2 je dana ekvivalenčna relacija

$$(x, y) \sim (a, b) \iff x - a, y - b \in \mathbf{Z}.$$

Pokaži, da je kvocientni topološki prostor \mathbf{R}^2 / \sim homeomorfen $S^1 \times S^1$. Pri tem je $S^1 = \{z \in \mathbf{C} : |z| = 1\}$.

4. \mathbf{R}^3 opremimo z evklidsko topologijo, \mathbf{R}_ℓ pa naj bo Sorgenfreyeva premica. Pokaži, da ne obstaja surjektivna zvezna preslikava iz \mathbf{R}^3 na \mathbf{R}_ℓ .

Pripravil Blaž Lorgar

6.6.2000

1. Dana sta podprostora evklidske ravnine \mathbf{R}^2 , $X = \langle -1, 1 \rangle \times \langle -1, 1 \rangle$ in $Y = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : |x| + |y| < 1\}$. Dokažite, da sta topološka prostora X in Y homeomorfna.

2. Naj bo (X, \mathcal{T}) poljuben topološki prostor, (Y, \mathcal{S}) pa diskreten topološki prostor. Pokažite, da je preslikava $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna natanko takrat, ko je $\forall y \in Y, f^{-1}(\{y\}) \in \mathcal{T}$.
3. Naj bo $X = \mathbf{N} \setminus \{1\}$, za vsak $x \in X$ je $U_x = \{nx : n \in \mathbf{N}\}$, $\mathcal{B} = \{U_2, U_3, U_4, \dots\}$.
 - (a) Pokažite, da je \mathcal{B} baza topologije na X .
 - (b) Poiščite vse podmnožice moči 1 v X , ki so v topologiji porojeni z bazo \mathcal{B} zaprte množice.
4. Naj bo $\mathcal{T} = \{U \subseteq \mathbf{R}^2 : (x, y) \in U \Rightarrow (-x, y), (x, -y), (-x, -y) \in U\}$.
 - (a) Pokažite, da je \mathcal{T} topologija na \mathbf{R}^2 .
 - (b) Pokažite, da je $\{(1, 1), (-1, 1), (1, -1), (-1, -1)\}$ zaprta podmnožica prostora $(\mathbf{R}^2, \mathcal{T})$.
 - (c) Poiščite kompaktno podmnožico $(\mathbf{R}^2, \mathcal{T})$, ki ni zaprta.

Pripravil Blaž Lorgner

20.6.2000

1. Naj bo $S_r = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : |x| + |y| < r\}$ in $\mathcal{U} = \{\emptyset, \mathbf{R}^2\} \cup \{S_r : r \in \mathbf{R}_+\}$.
 - (a) Pokaži, da je \mathcal{U} topologija na \mathcal{R}^2 .
 - (b) Ali je topološki prostor $(\mathcal{R}^2, \mathcal{U})$ Hausdorffov?
 - (c) Poišči zaprtje množice $A = \{(\frac{n}{n+1}, 0) : n \in \mathbf{N}\}$ v topološkem prostoru $(\mathcal{R}^2, \mathcal{U})$.
2. \mathbf{Q} opremimo z evklidsko topologijo. Pokaži, da je topološki prostor racionalnih števil homeomorfen svojemu podprostoru $\mathbf{Q} \cap \langle 0, 1 \rangle$.
3. Naj bo X nepovezan topološki prostor, \mathbf{R} pa realna števila z običajno evklidsko topologijo. Poišči kakšno zvezno, nekonstantno, zaprto preslikavo $f : X \rightarrow \mathbf{R}$.
4. Naj bo X nekompakten, Y pa kompakten topološki prostor. Katera izmed naslednjih trditev je pravilna?
 - (a) Obstaja zvezna surjektivna preslikava $X \rightarrow Y$.
 - (b) Ne obstaja zvezna surjektivna preslikava $X \rightarrow Y$.
 - (c) Obstoj zvezne surjektive $X \rightarrow Y$ je odvisen od konkretnih prostorov X in Y .

Odgovor utemelji!

Pripravil Blaž Lorgner

31.8.2000

1. Naj bo $X = \mathbf{Z} \times \mathbf{Z}$ in $\mathcal{B} = \{Z_m \times Z_n : m, n \in \mathbf{Z}\}$. Pri tem definiramo $Z_i = \{a \in \mathbf{Z} : a \geq i\}$.
 - (a) Pokažite, da je \mathcal{B} baza topologije na X .
 - (b) Poiščite zaprtje množice $A = \{(i, i) : i \in \mathbf{Z}\}$ v topologiji, ki jo generira baza \mathcal{B} .
2. Dana sta topološka prostora $X = [0, 1] \times \langle -1, 1 \rangle \times [0, +\infty)$ in $Y = \mathbf{R} \times \langle 0, 1 \rangle \times [-1, 1]$. Poiščite kak homeomorfizem topoloških prostorov X in Y . Pokažite, da je zapisana preslikava res homeomorfizem.

3. Naj bo $\mathbf{R}^{\mathbf{R}}$ množica realnih funkcij. Na tej množici sta podani topologiji $\mathcal{T}_1 = \{A \subseteq \mathbf{R}^{\mathbf{R}} : |\mathbf{R}^{\mathbf{R}} \setminus A| < \infty\} \cup \{\emptyset\}$ in $\mathcal{T}_2 = \{U_{x,V} : x \in \mathbf{R}, V \stackrel{odp.}{\subseteq} \mathbf{R}\}$. Pri tem je $U_{x,V} = \{f \in \mathbf{R}^{\mathbf{R}} : f(x) \in V\}$. Tako dobimo topološka prostora $X = (\mathbf{R}^{\mathbf{R}}, \mathcal{T}_1)$ in $Y = (\mathbf{R}^{\mathbf{R}}, \mathcal{T}_2)$.

(a) Pokažite, da se v prostoru X poljubni okolici konstantnih preslikav $f \equiv 0$ in $g \equiv 1$ sekata.

(b) Pokažite, da topološka prostora X in Y nista homeomorfna.

4. Naj bo

$$X = ([0, 1] \times \{0, 1\}) \cup \bigcup_{i=1}^{\infty} \left(\left\{ \frac{1}{i} \right\} \times \left[\frac{1}{i}, 1 \right] \right)$$

podprostor evklidske ravnine. Dokažite ali ovrzite naslednjo trditev: X je povezan topološki prostor.

Pripravil Blaž Lorgar

14.9.2000

1. Dane so naslednje družine podmnožic \mathbf{R}^2 :

$$\begin{aligned} \mathcal{A} &= \{K(a, r) : a \in \mathbf{R}^2, r \in \langle 0, \infty \rangle\}, \\ \mathcal{B} &= \{\overline{K}(a, r) : a \in \mathbf{R}^2, r \in [0, \infty)\}, \\ \mathcal{C} &= \{\overline{K}(a, r) : a \in \mathbf{R}^2, r \in \langle 0, \infty \rangle\}. \end{aligned}$$

Pri tem je $K(a, r) = \{b \in \mathbf{R}^2 : d(a, b) < r\}$, $\overline{K}(a, r) = \{b \in \mathbf{R}^2 : d(a, b) \leq r\}$ in $d(\cdot, \cdot)$ je evklidska metrika na \mathbf{R}^2 . Katere izmed zgornjih družin so baze kakšne topologije na \mathbf{R}^2 ? Odgovore utemeljite.

2. Za $a \in \mathbf{N}$ naj bo $a\mathbf{N} = \{an : n \in \mathbf{N}\}$. Naravna števila opremimo s topologijo katere baza je družina $\{a\mathbf{N} : a \in \mathbf{N}\}$. V tej topologiji poiščite zaprtje množice vseh praštevil P ($\overline{P} = ?$).

3. Naj bosta $X = \langle 0, 1 \rangle \cup \langle 2, \infty \rangle$ in $Y = \langle 0, 1 \rangle \cup [2, \infty)$ topološka podprostora evklidske premice. Poiščite homeomorfizem $f : X \rightarrow Y$.

4. Naj bo X kompakten topološki prostor, Y poljuben topološki prostor, Z Hausdorffov topološki prostor, $f : X \rightarrow Y$ kvocientna preslikava in $g : Y \rightarrow Z$ zvezna, surjektivna preslikava. Če je trditev "Preslikava $g \circ f$ je kvocientna." resnična, jo dokažite, sicer pa poiščite protiprimer.

Pripravil Blaž Lorgar

20.11.2000

1. Naj bo X topološki prostor. Dokažite: če obstaja podmnožica A prostora X za katero velja $\text{Cl}(A \setminus \{x\}) = X$ za poljubni $x \in X$, tedaj X nima izoliranih točk.

2. Naj bo $\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{U \subseteq X : X \setminus U \text{ je končna množica}\}$. Dokažite, da je topološki prostor (X, \mathcal{T}) separabilen (pri tem ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija).

3. Naj bo X povezan in Y poljuben topološki prostor ter $f : X \rightarrow Y$ zvezna funkcija. Dokažite, da je graf $\Gamma_f = \{(x, f(x)) : x \in X\}$ povezan podprostor produkta $X \times Y$.

4. Naj bo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ poljubna zvezna funkcija. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:

(a) f je zaprta (oz. za poljubno zaprto podmnožico F prostora X velja, da je $f(F)$ zaprta podmnožica prostora Y);

(b) za poljubni množici $G \subseteq Y$ in $U \in \mathcal{T}$ velja

$$f^{-1}(G) \subseteq U \Rightarrow (\exists V \in \mathcal{S}, G \subseteq V \text{ \& } f^{-1}(V) \subseteq U).$$

Pripravil Uroš Milutinović

25.1.2001

1. Naj bo X poljuben T_1 -prostor. Dokažite, da je za poljubno podmnožico $F \subseteq X$ odvod F' te množice zaprt v X .

2. Naj bo (X, d) metričen prostor. Dokažite, da je $d : X \times X \rightarrow \mathbf{R}$ zvezna, če $X \times X$ opremimo s produktno topologijo dobljeno iz (X, \mathcal{T}_d) , \mathbf{R} pa z evklidsko topologijo.

3. Naj bo X množica vseh iracionalnih števil z relativno topologijo dobljeno iz evklidske topologije na \mathbf{R} . Poiščite števno gosto podmnožico od X in dokažite tako njeno števnost, kot to, da je gosta.

4. Naj bo (X, \mathcal{T}) kompakten Hausdorffov prostor, \mathcal{S} pa poljubna topologija na X , za katero velja $\mathcal{S} \subseteq \mathcal{T}$ in $\mathcal{S} \neq \mathcal{T}$. Dokažite, da je (X, \mathcal{S}) kompakten prostor, ki ni Hausdorffov.

Pripravil Uroš Milutinović

14.2.2001

1. Naj bo $\mathcal{T} = \{\emptyset, \{1\}, \{1, 2\}, \{1, 2, 3\}, \{1, 2, 3, 4\}, \{1, 2, 3, 4, 5\}\}$ podana topologija na množici $X = \{1, 2, 3, 4, 5\}$. Določite zaprtja množic $A = \{1\}$, $B = \{2\}$, $C = \{3\}$, $D = \{4\}$, $E = \{5\}$ v topološkem prostoru (X, \mathcal{T}) .

2. Dokažite, da sta podprostora $X = \{(x, y) : y > 0\}$ in $Y = \langle 0, 1 \rangle \times \langle 0, 1 \rangle$ evklidske ravnine homeomorfna.

3. Naj bo množica $X = \{0\} \cup \left\{ \frac{1}{n} : n \in \mathbf{N} \right\}$ opremljena s topologijo podprostora evklidske premice. Dokažite, da poljubna zvezna funkcija $f : X \rightarrow \mathbf{R}$ dosega minimum in maksimum. Poiščite primer (nezvezne) funkcije $g : X \rightarrow \mathbf{R}$, ki ne dosega ne minimuma, ne maksimuma.

4. Dokažite, da je poljubna odprta podmnožica evklidske premice unija neke števne družine paroma disjunktnih odprtih intervalov. (Opomba: le-ti so lahko neomejeni.)

Pripravil Uroš Milutinović

2.3.2001 (kolokvij)

1. Naj bo X poljubna množica in $a \in X$ njena poljubna točka. Pokažite, da je tedaj $\mathcal{T} = \{U \subseteq X : a \notin U\} \cup \{X\}$ topologija na X . Poiščite še notranjost množice A , če je A poljubna podmnožica množice X , ki vsebuje točko a .

2. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor, množica $Y \subseteq X$ pa opremljena z relativno topologijo, podedovano od X . Pokažite, da je množica $Z \subseteq Y$ zaprta natanko takrat, ko obstaja množica F , ki je zaprta podmnožica prostora (X, \mathcal{T}) , tako da velja $Z = F \cap Y$.
3. Naj bo $X = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 : z^2 = x^2 + y^2, 0 \leq z \leq 5\}$ in $Y = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1\}$. X je podprostor prostora \mathbf{R}^3 , Y pa \mathbf{R}^2 . Ali sta prostora X in Y homeomorfna?
4. Naj bo množica $X = [0, 1] \times [0, 1]$ opremljena s topologijo, ki jo poraja leksikografska ureditev. Določite zaprtje množice $A = \{(x, \frac{1}{2}) : 0 < x < 1\} \subseteq X$.

Pripravila Irena Hrastnik

27.3.2001

1. Naj bo X topološki prostor, ki zadošča 1. aksiomu števnosti. Pokažite, da poljubna točka $x \in X$ ima bazo okolice $\{U_n : n \in \mathbf{N}\}$, za katero velja $U_1 \supseteq U_2 \supseteq U_3 \supseteq \dots$.
2. Podana je topologija $\mathcal{T} = \{U \cup \{0\} : U \subseteq \mathbf{R}\} \cup \{\emptyset\}$ na $X = \mathbf{R}$. Naj bo $Y = \mathbf{R} \setminus \{0\}$.
 - (a) Dokažite: $\text{Cl}_{(X, \mathcal{T})}\{0\} = X$.
 - (b) Dokažite, da je (X, \mathcal{T}) separebilen topološki prostor, (Y, \mathcal{T}_Y) pa ni. (Opomba: ni potrebno dokazovati, da je \mathcal{T} topologija.)
3. Naj bo X poljuben topološki prostor. Dokažite, da je X T_1 -prostor natanko takrat, ko je za poljubno točko $x \in X$ množica $\{x\} \times X$ zaprta v $X \times X$.
4. Naj bo $\mathcal{U} = \{U \in \mathcal{T} : a \in U \Leftrightarrow b \in U\}$, kjer je \mathcal{T} evklidska topologija na $X = [a, b]$. Dokažite, da je (X, \mathcal{U}) kompakten topološki prostor, ki pa ni Hausdorffov.

Pripravil Uroš Milutinović

8.5.2001

1. Podana sta topološka prostora (X, \mathcal{T}) in (Y, \mathcal{S}) . Dokažite, da je

$$\mathcal{D} = \{B \times C : B \in \mathcal{B}, C \in \mathcal{C}\}$$

baza produktne topologije na $X \times Y$, dobljene iz \mathcal{T} in \mathcal{S} , če je \mathcal{B} baza topologije \mathcal{T} , \mathcal{C} pa baza topologije \mathcal{S} .

2. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor, A in B pa zaprti podmnožici tega prostora, $X = A \cup B$. Dokažite, da je $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna, če sta zvezni funkciji $f|_A : (A, \mathcal{T}_A) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$, $f|_B : (B, \mathcal{T}_B) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$.
3. Naj bo F navzgor omejena neprazna podmnožica \mathbf{R} , ki je zaprta v evklidski topologiji. Dokažite, da F ima maksimum.
4. Dokažite, da sta za podani topološki prostor X naslednji trditvi ekvivalentni:
 - (a) X je povezan;
 - (b) Za poljubno zvezno funkcijo $f : X \rightarrow \mathbf{R}$ velja, da je $f(X)$ konveksna podmnožica \mathbf{R} .

Pripravil Uroš Milutinović

30.5.2001 (kolokvij)

1. Dokažite: prostor (X, \mathcal{T}) je T_1 -prostor natanko tedaj, ko je vsaka končna podmnožica tega prostora zaprta.
2. Naj bo $g : \mathbf{R} \rightarrow [0, \infty)$ definirana s formulo $g(x, y) = x^2 + y^2$. Pokažite, da je g kvocientna preslikava.
3. Naj bo \mathcal{T} topologija na $X = \mathbf{N} \setminus \{1\}$, ki ima družino $\mathcal{B} = \{B_n\}_{n \in X}$, kjer je za vsak $n \in X$, $B_n = \{k \in X : k \mid n\}$, za bazo. Ali je (X, \mathcal{T}) kompakten prostor? (Da obstaja topologija \mathcal{T} , za katero je \mathcal{B} baza, ni potrebno dokazovati.)
4. Naj bo $X = [-1, 0) \cup \langle 0, 1]$ podprostor evklidske premice in Y povezani podprostor prostora X . Pokažite, da je tedaj Y vsebovana v natanko enem izmed intervalov $[-1, 0)$, $\langle 0, 1]$.

Pripravila Irena Hrastnik

7.6.2001

1. Pokažite, da velja $\text{Bd}(\text{Cl } A) \subseteq \text{Bd } A$.
2. Naj bosta $f_1 : X_1 \rightarrow Y_1$ in $f_2 : X_2 \rightarrow Y_2$ zvezni, odprti preslikavi. Pokažite, da je tedaj tudi $f : X_1 \times X_2 \rightarrow Y_1 \times Y_2$ definirana s predpisom $f(x_1, x_2) = (f_1(x_1), f_2(x_2))$ zvezna in odprta.
3. Množico $X = [-1, 1]$ opremimo s topologijo

$$\mathcal{T} = \{U \subseteq X : \langle -1, 1 \rangle \subseteq U \vee 0 \notin U\}.$$

Ali je (X, \mathcal{T}) T_1 -prostor?

4. Ali je prostor $X = \{(x, \frac{1}{x} \sin x) \in \mathbf{R}^2 : x \in \mathbf{R} \setminus \{0\}\} \cup \{(0, 1)\}$ povezan s potmi?

Pripravila Irena Hrastnik

28.6.2001

1. Naj bo $X = \mathbf{N} \setminus \{1\}$. Pokažite, da je $\mathcal{B} = \{B_n\}_{n \in X}$, kjer je $B_n = \{k \in X : k \mid n\}$, za vsak $n \in X$, baza neke topologije na X .
2. Naj bo A poljubna podmnožica topološkega prostora X in naj bo $f : X \rightarrow \mathbf{R}$ definirana z naslednjim predpisom:

$$f(x) = \begin{cases} 0, & x \in A, \\ 1, & x \in X \setminus A. \end{cases}$$

Dokažite, da je f zvezna natanko takrat, ko je A odprta in zaprta v X .

3. Naj bo Y poljubna podmnožica topološkega prostora X . Pokažite, da če je $\text{Int}(X \setminus Y) = \emptyset$, potem je Y gosta v X .
4. Na \mathbf{R}^2 definiramo ekvivalenčno relacijo s predpisom $(x_1, y_1) \sim (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 = x_2$. Pokažite, da je prostor \mathbf{R}^2 / \sim homeomorfen prostoru \mathbf{R} .

Pripravila Irena Hrastnik

30.8.2001

1. Naj bo $\mathcal{T} = \{\emptyset, \{a\}, \{b\}, \{c\}, \{a, b\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{a, b, c\}, \{a, b, c, d, e\}\}$ topologija na množici $X = \{a, b, c, d, e\}$. V topološkem prostoru (X, \mathcal{T}) poiščite zaprtja množic $X_1 = \{a\}$, $X_2 = \{c\}$, $X_3 = \{e\}$, $X_4 = \{a, b\}$ in $X_5 = \{c, d\}$.
2. Realna števila opremimo s topologijo $\mathcal{T} = \{\langle a, +\infty \rangle : a \in \mathbf{R}\}$. Zapišite množico limit in množico stekališč zaporedja $x_n = \frac{1}{n}$.
3. Naj bosta $f : X \rightarrow Y$ in $g : Y \rightarrow Z$ zvezni funkciji, taki da je funkcija $g \circ f$ odprta. Dokažite, da če je f surjektivna, tedaj je g odprta.
4. Naj bo X končna množica in d metrika na X . Naj bo \mathcal{T} topologija na X , za katero velja $\mathcal{T} \subseteq \mathcal{T}_d$ in $\mathcal{T} \neq \mathcal{T}_d$. Dokažite, da je (X, \mathcal{T}) kompakten prostor, ki ni Hausdorffov.

Pripravila Irena Hrastnik

13.9.2001

1. Naj bo $X \neq \emptyset$ poljubna množica, $f : X \rightarrow Y$ poljubna funkcija in (Y, \mathcal{S}) topološki prostor. Pokažite, da je tedaj $\mathcal{T} = \{f^{-1}(V) : V \in \mathcal{S}\}$ topologija na X .
2. Naj bo X topološki prostor. Naj bo Y odprta, Z pa poljubna podmnožica X . Dokažite, da tedaj velja $Y \cap \text{Cl}(Z) \subseteq \text{Cl}(Y \cap Z)$.
3. Naj bo funkcija $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ definirana na naslednji način:

$$f(x) = \begin{cases} 2x, & x \leq 1, \\ 2x + 1, & x > 1. \end{cases}$$

Pokažite, da f ni zvezna, če domeno in kodomeno opremimo z evklidsko topologijo, in je zvezna, če domeno in kodomeno opremimo z desno Sorgenfreyevo topologijo.

4. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Naj za vsaka dva elementa $x, y \in X$ obstaja taka povezana množica A , da je $x, y \in A$. Dokažite, da je tedaj prostor (X, \mathcal{T}) povezan.

Pripravila Irena Hrastnik

17.1.2002

1. Naj bo $X = \{0\} \cup \{\pm \frac{1}{n} : n \in \mathbf{N}\}$ podprostor evklidske premice \mathbf{R} . Pokažite, da je X kompakten prostor.
2. Naj bosta X in Y poljubna topološka prostora in $f : X \rightarrow Y$ poljubna zvezna funkcija. Pokažite, da tedaj za vsako podmnožico $A \subseteq X$ velja $f(\text{Cl}(A)) \subseteq \text{Cl}(f(A))$.
3. Naj bo množica $X = [-1, 1] \times [0, 1]$ opremljena s topologijo, ki jo poraja leksikografska ureditev. Določite zaprtje množice $A = \{(\frac{1}{n^2}(-1)^n, 0) : n \in \mathbf{N}\} \subseteq X$.
4. Za naravni števili a in b naj bo $U_{a,b}$ naslednja podmnožica \mathbf{N} : $U_{a,b} = \{an + b : n \in \mathbf{N} \cup \{0\}\}$. Pokažite, da je družina $\mathcal{B} = \{U_{a,b} : a, b \in \mathbf{N}, D(a, b) = 1\}$ baza neke topologije na \mathbf{N} .

Pripravila Irena Hrastnik

5.2.2002 (kolokvij)

1. Naj bo $X = [-2, \infty)$ in $\mathcal{T} = \{U \subseteq X : \langle -2, 2 \rangle \subseteq U \vee 0 \notin U\}$. Pokažite, da je \mathcal{T} topologija na X .
2. Naj bo A poljubna neštevna množica, $b \notin A$ in $X = A \cup \{b\}$. Množico X opremimo s topologijo $\mathcal{T} = \{U \subseteq X : b \notin U \vee A \setminus U \text{ je števna}\}$. Naj bo $i : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (X, \mathcal{S})$, kjer je \mathcal{S} diskretna topologija, identična preslikava. Pokažite, da i ni zvezna. Kaj lahko poveste o zveznosti inverzne funkcije i^{-1} ? Dokažite svojo trditev. Opomba: da je \mathcal{T} topologija, ni potrebno dokazovati.
3. Pokažite, da nobena števna podmnožica standardne baze $\mathcal{B}_l = \{[a, b] : a, b \in \mathbf{R}, a < b\}$ Sorgenfreyeve premice ni baza Sorgenfreyeve premice.
4. Pokažite, da sta krožnica S^1 in množica $X = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : |x| + |y| = 1\}$ homeomorfna podprostora evklidske ravnine \mathbf{R}^2 .

Pripravila Irena Hrastnik

5.2.2002

1. Naj bo $X = \{a, b, c, d\}$ in $\mathcal{B} = \{\{a\}, \{b\}, \{a, c\}, \{a, d\}\}$. Pokažite, da obstaja topologija \mathcal{T} za katero je \mathcal{B} baza in jo določite. Ali je množica $\{b, c, d\}$ zaprta v (X, \mathcal{T}) ? Dokažite.
2. Dokažite, da je evklidska premica homeomorfna odprtemu intervalu $\langle 0, 3 \rangle$, ki ga prav tako opremimo z evklidsko topologijo.
3. Naj bo X neskončna množica in $\mathcal{T} = \{U \subseteq X : U = \emptyset \vee X \setminus U \text{ je končna}\}$ topologija na X . Pokažite, da prostor (X, \mathcal{T}) ni Hausdorffov prostor, je pa T_1 -prostor. Opomba: da je \mathcal{T} topologija, ni potrebno dokazovati.
4. Naj bo X povezan topološki prostor in $A \subseteq X$ taka odprta množica, da je $\text{Fr } A$ povezan podprostor. Pokažite, da je tedaj podprostor $X \setminus A$ povezan.

Pripravila Irena Hrastnik

11.4.2002

1. Naj bo $\mathcal{B} = \{\langle a, b \rangle \setminus \mathbf{Q} : a, b \in \mathbf{R}, a < b\} \cup \{\mathbf{R}\}$. Dokažite, da obstaja topologija \mathcal{T} na \mathbf{R} , za katero je \mathcal{B} baza.
2. Naj bo X poljubna množica, $a \in X$ poljubna točka in $\mathcal{T} = \{U \subset X : a \notin U\} \cup \{X\}$ topologija na X . Poiščite zaprtje in izolirane točke množice Y v topološkem prostoru (X, \mathcal{T}) , če je Y poljubna podmnožica množice X .
3. Naj bo X neskončna množica in $\mathcal{T} = \{U \subseteq X : U = \emptyset \vee X \setminus U \text{ je končna}\}$ topologija na X . Pokažite, da je vsaka neskončna podmnožica množice X gosta v (X, \mathcal{T}) .
4. Pokažite, da je enotska kroglja $B^3 = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 : x^2 + y^2 + z^2 \leq 1\}$ povezana s potmi. Ali je kroglja $B = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 : (x - x_1)^2 + (y - y_1)^2 + (z - z_1)^2 \leq \varepsilon\}$, če je (x_1, y_1, z_1) točka iz \mathbf{R}^3 , ε pa pozitivno realno število, povezana s potmi? (Odgovor utemeljite.)

Pripravila Irena Hrastnik

23.5.2002 (kolokvij)

1. Naj bo X poljuben topološki prostor in $Y \subseteq X$ njegov podprostor. Pokažite, da če obstajata taki odprti množici U in V v X , da je $Y \subseteq U \cup V$, $U \cap V = \emptyset$, $U \cap Y \neq \emptyset$ in $V \cap Y \neq \emptyset$, tedaj je Y nepovezan prostor.
2. Realna števila opremimo s topologijo \mathcal{T} z bazo $\mathcal{B} = \{ \langle -a, a \rangle : a \in \mathbf{R} \}$. Pokažite, da je interval $\langle 0, 1 \rangle$ kompakten podprostor prostora $(\mathbf{R}, \mathcal{T})$.
3. Na množici $X = ([-1, 2] \times \{0\}) \cup ([0, 1] \times \{1\})$ definirajmo ekvivalenčno relacijo \sim s predpisom $(x_1, y_1) \sim (x_2, y_2) \Leftrightarrow x_1 = x_2$. Pokažite, da je kvocientni prostor X/\sim homeomorfen prostoru $[-1, 2]$.
4. Naj bo X poljuben topološki prostor v katerem velja, da je $\Delta = \{(x, x) : x \in X\}$ presek neke družine odprtih podmnožic topološkega produkta $X \times X$. Pokažite, da je X tedaj T_1 -prostor.

Pripravila Irena Hrastnik

11.6.2002

1. Naravna števila opremimo s topologijo $\mathcal{T} = \{U_n : n \in \mathbf{N}\} \cup \{\emptyset\}$, kjer za poljubno naravno število n velja $U_n = \{n, n+1, n+2, \dots\} \subseteq \mathbf{N}$. Zapišite množico vseh stekališč množice $A = \{4, 13, 28, 37\}$ in zaprtje množice A (da je \mathcal{T} topologija na \mathbf{N} ni potrebno dokazovati).
2. Pokažite, da je vsak podprostor T_1 -prostora tudi T_1 -prostor.
3. Naj bo X poljuben topološki prostor, $K \subseteq X$ kompakten podprostor in $Z \subseteq X$ zaprta množica. Trditev, da je $K \cap Z$ kompakten podprostor prostora X dokažite, za nepravilno trditev "Množica $K \cap Z$ je zaprta v X " pa najdite protiprimer.
4. Pokažite, da če je \mathcal{P} podbaza za topologiji \mathcal{T} in \mathcal{T}' na X , tedaj je $\mathcal{T} = \mathcal{T}'$.

Pripravila Irena Hrastnik

28.6.2002

1. Pokažite: če je $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ nezvezna funkcija, $\mathcal{T}_1 \subseteq \mathcal{T}$ ter $\mathcal{S} \subseteq \mathcal{S}_1$, tedaj je tudi $f : (X, \mathcal{T}_1) \rightarrow (Y, \mathcal{S}_1)$ nezvezna funkcija.
2. Naj bo X diskreten topološki prostor in $Y \subseteq X$ neskončen podprostor. Pokažite, da Y ni kompakten.
3. Naj bo X opremljen s topologijo

$$\mathcal{T} = \{U \subseteq X : U = \emptyset \vee X \setminus U \text{ je končna množica}\}.$$

Pokažite, da je (X, \mathcal{T}) separabilen topološki prostor.

4. Pokažite, da sta $X = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1\} \times \mathbf{R}$ in $Y = \{(x, y, z) \in \mathbf{R}^3 : x^2 + y^2 - z^2 \leq 1\}$ homeomorfna podprostora evklidskega prostora \mathbf{R}^3 .

Pripravila Irena Hrastnik

29.8.2002

1. Naj bo X poljubna množica in $X^* = X \cup \{a\}$, $a \notin X$. Dokažite, da je $\mathcal{T} = \{Y \cup \{a\} : Y \subseteq X\} \cup \{\emptyset\}$ topologija na X^* ter da je topološki prostor (X^*, \mathcal{T}) separabilen.
2. Naj bo $F \neq \emptyset$ zaprta omejena podmnožica evklidske premice \mathbf{R} . Dokažite:
 - (a) Obstaja najmanjši zaprti interval, ki vsebuje F .
 - (b) Če je $[a, b]$ najmanjši zaprti interval, ki vsebuje F , tedaj je $[a, b] \setminus F$ odprta podmnožica \mathbf{R} .
3. Bodita (X, \mathcal{T}) in (X, \mathcal{S}) topološka prostora za katera velja $\mathcal{T} \subseteq \mathcal{S}$. Dokažite: če zaporedje x_n konvergira k L glede na topologijo \mathcal{S} , tedaj x_n konvergira k L tudi glede na topologijo \mathcal{T} .
4. Naj bo (X, \mathcal{T}) poljuben topološki prostor in $X = Y \cup Z$. Dokažite: če sta podprostora (Y, \mathcal{T}_Y) in (Z, \mathcal{T}_Z) kompaktna, tedaj je kompakten tudi (X, \mathcal{T}) .

Pripravil Uroš Milutinović

12.9.2002

1. Zunanost $\text{Ext}(A)$ množice $A \subseteq X$ v topološkem prostoru (X, \mathcal{T}) definiramo s formulo $\text{Ext}(A) = \text{Int}(X \setminus A)$. Dokažite:
 - (a) $\text{Ext}(A \cup B) = (\text{Ext}(A)) \cap (\text{Ext}(B))$;
 - (b) $A \cap \text{Ext}(A) = \emptyset$.
2. Dokažite: če sta X in Y separabilna topološka prostora, tedaj je tudi topološki produkt $X \times Y$ separabilen.
3. Naj bo X povezan podprostor Sorgenfreyeve premice. Dokažite, da velja $|X| \leq 1$.
4. Bodita X in Y topološka prostora. Naj bo $f : X \rightarrow Y$ funkcija (ne nujno zvezna), ki ima kompakten graf $\Gamma_f = \{(x, f(x)) : x \in X\}$ (s topologijo podprostora kartezičnega produkta $X \times Y$). Dokažite:
 - (a) X je kompakten.
 - (b) Če je X Hausdorffov, tedaj je f zvezna.

Pripravil Uroš Milutinović

29.1.2003

1. Naj bo X T_1 -prostor brez izoliranih točk in naj bo $Y \subseteq X$ njegova gosta podmnožica. Dokažite, da Y nima izoliranih točk.
2. Bodita \mathcal{T} in \mathcal{S} topologiji na X . Dokažite:

$$\mathcal{T} \subseteq \mathcal{S} \Leftrightarrow \forall A \subseteq X, \text{Cl}_{\mathcal{S}} A \subseteq \text{Cl}_{\mathcal{T}} A.$$

3. Podan je kompakten prostor $X = \{0, 1, \frac{1}{2}, \frac{1}{4}, \dots, \frac{1}{2^n}, \dots\}$ z evklidsko topologijo (oz. X je podprostor evklidske premice). On je pokrit z družino odprtih intervalov $\mathcal{U} = \{(-\varepsilon, \varepsilon), (1 - \varepsilon, 1 + \varepsilon), (\frac{1-\varepsilon}{2}, \frac{1+\varepsilon}{2}), (\frac{1-\varepsilon}{4}, \frac{1+\varepsilon}{4}), \dots, (\frac{1-\varepsilon}{2^n}, \frac{1+\varepsilon}{2^n}), \dots\}$, $0 < \varepsilon < \frac{1}{2}$. Določite neko končno podmnožico družine \mathcal{U} , ki pokriva X .
4. Naj bodo $Y_n \subseteq X$, $n \in \mathbf{N}$, povezani podprostori topološkega prostora X , za katere velja

$$\forall n \in \mathbf{N}, Y_n \cap Y_{n+1} \neq \emptyset.$$

Dokažite, da je $Y = \bigcup_{n \in \mathbf{N}} Y_n$ tudi povezan podprostor.

Pripravil Uroš Milutinović

12.2.2003

1. Dokažite: $f : (X, \mathcal{T}) \longrightarrow (Y, \mathcal{S})$ je zvezna natanko takrat, kadar za poljubno množico $B \subseteq Y$ velja $\text{Cl } f^{-1}(B) \subseteq f^{-1}(\text{Cl } B)$.
2. Naj bo Y topološki podprostor prostora X . Dokažite, da za poljubno podmnožico $A \subseteq Y$ velja

$$\text{Int}_Y A = Y \cap \text{Int}(A \cup (X \setminus Y)),$$

kjer je Int_Y operator notranjosti na prostoru Y , Int pa na prostoru X .

3. Naj bo X T_1 -prostor, $A \subseteq X$, $x \in X$. Dokažite, da je x stekališče množice A natanko takrat, kadar je za vsako odprto okolico U točke x množica $U \cap A$ neskončna.
4. Naj bo $f : X \longrightarrow Y$ poljubna zvezna funkcija, X in Y pa poljubna kompaktna metrična prostora. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
- (a) f je zvezna;
- (b) graf $\Gamma_f = \{(x, f(x)) : x \in X\}$ funkcije f je zaprta podmnožica topološkega produkta $X \times Y$.

Pripravil Uroš Milutinović

21.2.2003 (kolokvij)

1. Naj bosta podprostora X in Y evklidske ravnine \mathbf{R}^2 podana z naslednjima predpisoma:

$$X = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : |x| + |y| \leq 1\},$$

$$Y = [0, \sqrt{2}] \times [0, \sqrt{2}].$$

Eksplicitno poiščite homeomorfizem med X in Y .

2. Dokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednjo trditev!

Naj bo X topološki prostor ter A in B njegovi podmnožici. Potem je

$$\text{Cl}(A) \setminus \text{Int}(B) = \text{Cl}(A \setminus \text{Int}(B)).$$

3. Naj bosta X topološki prostor in Y Hausdorffov prostor. Naj bodo $f, g : X \longrightarrow Y$ in $h : Y \longrightarrow Y$ zvezne preslikave.

- (a) Pokažite, da je množica $E = \{x \in X : f(x) = g(x)\}$ zaprta v X . NAMIG: Pokažite, da je E^c odprta v X .
- (b) Pokažite, da je množica $F = \{x \in Y : h(x) = x\}$ zaprta v Y .

4. V ravnini \mathbf{R}^2 naj bo podana relacija \prec takole:

$$(x_1, y_1) \prec (x_2, y_2) \Leftrightarrow (x_1 < x_2) \text{ ali } (x_1 = x_2 \text{ in } y_1 < y_2).$$

Naj bo $U_{a,b} = \{x \in \mathbf{R}^2 : a \prec x \prec b\}$ in $\mathcal{B} = \{U_{a,b} : a \prec b\}$ baza neke topologije \mathcal{T} na \mathbf{R}^2 (da obstaja takšna topologija, za katero je \mathcal{B} baza, ni potrebno dokazovati).

- (a) Ali topološki prostor $(\mathbf{R}^2, \mathcal{T})$ zadošča separacijskemu aksiomu T_2 ?
- (b) Pokažite, da je $(\mathbf{R}^2, \mathcal{T})$ 1-števen!

Pripravil Iztok Banič

22.4.2003

1. Dokažite, da za poljubni zaprti podmnožici A, B topološkega prostora X velja

$$\text{Int}(A \cup B) \subseteq (\text{Int } A) \cup (\text{Int } B) \cup (A \cap B).$$

2. Naj bo X separabilen topološki prostor. Dokažite, da je množica izoliranih točk prostora X števna.
3. Bodita X in Y kompaktna podprostora evklidskega prostora \mathbf{R}^n . Dokažite, da je $X + Y = \{x+y : x \in X, y \in Y\}$ kompakten podprostor prostora \mathbf{R}^n in da je $XY = \{xy : x \in X, y \in Y\}$ kompakten podprostor evklidske premice \mathbf{R} . Pri tem je $x + y$ vsota, xy pa skalarni produkt vektorjev x, y .
4. Naj bo $\{A_\alpha : \alpha \in A\}$ družina povezanih podprostorov topološkega prostora X in naj bo B povezan podprostor prostora X , ki ima neprazen presek z vsako množico A_α . Dokažite, da je povezan tudi podprostor

$$\left(\bigcup_{\alpha \in A} A_\alpha \right) \cup B.$$

Pripravil Uroš Milutinović

30.5.2003 (kolokvij)

1. Naj bo X topološki prostor in G gosta podmnožica v X . Dokažite ali s protiprimerom ovrzite:
- (a) Za poljubno podmnožico $U \subseteq X$ velja $U \subseteq \text{Cl}(U \cap G)$.
- (b) Za poljubno odprto podmnožico U v X velja $U \subseteq \text{Cl}(U \cap G)$.
2. Glejmo na \mathbf{N} in \mathbf{Q} kot na podprostora evklidske premice \mathbf{R} . Poiščite vse kompaktne podprostore v \mathbf{N} . Poiščite primer takega podprostora v \mathbf{Q} , ki ni končen, je pa kompakten. Odgovore utemeljite.

3. Naj bo na \mathbf{R} definirana topologija $\tau = \{\emptyset\} \cup \{I_a : a \in \mathbf{R}\} \cup \{\mathbf{R}\}$, kjer je $I_a = \{x \in \mathbf{R} : x > a\}$ (da je τ topologija na \mathbf{R} , ni potrebno dokazovati). Dokažite, da je prostor (\mathbf{R}, τ) povezan in da ne obstaja zvezna surjekcija iz (\mathbf{R}, τ) na Sorgenfreyevo premico.
4. Naj bo podan podprostor $E = (\mathbf{N} \times \mathbf{R}) \cup (\mathbf{R} \times \{0\})$ evklidske ravnine \mathbf{R}^2 in relacija \sim na E :

$$(x_1, y_1) \sim (x_2, y_2) \Leftrightarrow (y_1 = y_2 = 0) \text{ ali } (x_1, y_1) = (x_2, y_2).$$

Pokažite, da prostor E/\sim ni 1-števen. Ali je prostor E/\sim povezan?

Pripravil Iztok Banič

13.6.2003

1. Pokažite, da prostora $B^3 = \{x \in \mathbf{R}^3 : |x| \leq 1\}$ in $B^3 \setminus \{(0, 0, 0)\}$ nista homeomorfnata.
2. Naj bo $X = [0, 1] \cap \mathbf{Q}$ podprostor evklidske premice \mathbf{R} .
- Poiščite kako odprto pokritje prostora X , ki nima končnega podpokritja.
 - Pokažite, da prostor X ni povezan.
 - Poiščite kako topologijo na X , ki ni indiskretna, tako da bo X , opremljen s to topologijo, povezan in kompakten topološki prostor.
3. Naj bosta X in Y lokalno povezana topološka prostora. Pokažite, da je potem tudi produkt $X \times Y$ lokalno povezan topološki prostor.
4. Naj bo na evklidski premici \mathbf{R} podana ekvivalenčna relacija \sim takole:

$$x \sim y \Leftrightarrow x - y \in \mathbf{Z}.$$

Pokažite, da je \mathbf{R}/\sim homeomorfen prostoru $S^1 = \{x \in \mathbf{R}^2 : |x| = 1\}$.

Pripravil Iztok Banič

4.7.2003

1. Naj bo $X = \mathbf{R} \cup \{\infty\}$ in $\mathcal{B} = \{D_a : a \in \mathbf{R}\} \cup \{\langle b, c \rangle : b, c \in \mathbf{R}\}$, kjer za poljubne $a, b, c \in \mathbf{R}$ definiramo $D_a = \{x \in \mathbf{R} : x > a\} \cup \{\infty\}$ in $\langle b, c \rangle = \{x \in \mathbf{R} : b < x < c\}$.
- Pokažite, da je \mathcal{B} baza neke topologije \mathcal{T} na X .
 - Pokažite, da je prostor (X, \mathcal{T}) homeomorfen podprostoru $Y = \langle -1, 1 \rangle$ evklidske premice \mathbf{R} .
2. Naj bo $X = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x \in \mathbf{Z} \text{ ali } y \in \mathbf{Q}\}$ podprostor evklidske ravnine. Katere od lastnosti povezanost, lokalna povezanost, povezanost s potmi ima topološki prostor X ? Odgovore utemeljite!
3. Naj bo X množica, (Y, \mathcal{S}) topološki prostor in $f : X \rightarrow Y$ surjektivna funkcija.
- Poiščite najmanjšo topologijo \mathcal{T} na X , tako da bo funkcija $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ zvezna. Odgovor utemeljite!
 - Pokažite, da je (X, \mathcal{T}) kompakten, če je prostor (Y, \mathcal{S}) kompakten.

4. Naj bo (X, d) kompakten metrični prostor in $f : X \rightarrow X$ funkcija z lastnostjo, da za poljubna $x, y \in X$ velja, da je $d(f(x), f(y)) = d(x, y)$. Pokažite, da je podana funkcija $f : X \rightarrow X$ homeomorfizem.

Pripravil Iztok Banič

29.8.2003

1. Naj bo $X = \mathbf{R}^2$. Za poljubni realni števili a, b definiramo $K(a, b) = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : a \leq x^2 + y^2 < b\}$. Naj bo \mathcal{T} topologija na X , za katero je družina $\mathcal{B} = \{K(a, b) : a, b \in \mathbf{R}\}$ baza. Da obstaja topologija na X , za katero je \mathcal{B} baza, ni potrebno dokazovati.

- (a) Za vsako točko $(x, y) \in \mathbf{R}^2$ poiščite limito zaporedja $\{(x + \frac{1}{n}, y) : n \in \mathbf{N}\}$ v topološkem prostoru (X, \mathcal{T}) .
 (b) Pokažite, da (X, \mathcal{T}) ni povezan topološki prostor!

2. Naj bodo X_1, X_2, Y_1 in Y_2 topološki prostori ter $f_1 : X_1 \rightarrow Y_1$ in $f_2 : X_2 \rightarrow Y_2$ zvezni funkciji. Pokažite, da je potem funkcija $(f_1, f_2) : X_1 \times X_2 \rightarrow Y_1 \times Y_2$, definirana s predpisom

$$(f_1, f_2)(x_1, x_2) = (f_1(x_1), f_2(x_2)),$$

zvezna.

3. Naj bo $X = ([0, 1] \times \{0\}) \cup (\bigcup_{n=1}^{\infty} \{\frac{1}{n}\} \times [0, 1]) \cup (\{0\} \times [0, \frac{1}{2}))$ podprostor evklidske ravnine \mathbf{R}^2 . Pokažite, da je X lokalno kompakten, ni pa kompakten topološki prostor.

4. Naj bo

$$X = \bigcup_{n \in \mathbf{N}} (\{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 < n^2\} \times \{n\})$$

podprostor evklidskega prostora \mathbf{R}^3 . Na X naj bo definirana relacija \sim takole:

$$(x_1, y_1, z_1) \sim (x_2, y_2, z_2) \Leftrightarrow x_1 = x_2 \text{ in } y_1 = y_2.$$

Pokažite, da je preslikava $f : X/\sim \rightarrow \mathbf{R}^2$, definirana s predpisom $f([x, y, z]) = (x, y)$, homeomorfizem.

Pripravil Iztok Banič

19.9.2003

1. Naj bo X topološki prostor. Pokažite, da je $U \subset X$ odprta v X natanko tedaj, ko je $\text{Bd}(U) = \text{Cl}(U) \setminus U$.

2. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Dokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni.

- (a) (X, \mathcal{T}) je diskreten topološki prostor.
 (b) Za vsak topološki prostor (Y, \mathcal{S}) in vsako preslikavo $f : (X, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ velja, da je le-ta zvezna.

3. Naj bo (X, \mathcal{T}) topološki prostor. Dokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednji trditvi (v primeru, da trditev ne drži, dokažite, da je podani primer res protiprimer).

- (a) Če je prostor (X, \mathcal{T}) lokalno kompakten, potem je tudi kompakten.
- (b) Če je prostor (X, \mathcal{T}) kompakten, potem je tudi lokalno kompakten.
4. Naj bo $X = \mathbf{R}^2$ in $\mathcal{T} = \{\emptyset, X\} \cup \{K_r : r > 0\}$ topologija na X (da je \mathcal{T} topologija na X , ni potrebno dokazovati), kjer je za vsak $r > 0$ množica K_r definirana takole:

$$K_r = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 < r^2\}.$$

- (a) Poiščite zaprtja in notranjosti v X naslednjih podmnožic prostora X : $A = K_1$, $B = X \setminus K_1$ in $C = \{(0, 0)\}$.
- (b) Ali je topološki prostor (X, \mathcal{T}) separabilen? Odgovor utemeljite!

Pripravil Iztok Banič

12.12.2003

1. Naj bo X neprazna množica in $A \neq \emptyset$ prava podmnožica množice X . Na X definirajmo topologijo \mathcal{T} na naslednji način: $F \subset X$ je zaprta v X , če je bodisi $F = \emptyset$ bodisi $A \subset F$.
- (a) Pokažite, da je tako definirana družina \mathcal{T} res topologija na X .
- (b) Določite, da (X, \mathcal{T}) ni Hausdorffov prostor.
2. Naj bosta X in Y topološka prostora in $f : X \rightarrow Y$ bijektivna preslikava. Pokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:
- (a) Preslikava f je homeomorfizem.
- (b) Za vse $S \subseteq X$ velja, da je $f(\text{Cl}(S)) = \text{Cl}(f(S))$.
3. Naj bodo X topološki prostor, Y Hausdorffov prostor, H gosta podmnožica prostora X in $f, g : X \rightarrow Y$ zvezni preslikavi, tako da za vsak $x \in H$ velja $f(x) = g(x)$. Pokažite, da potem za vsak $x \in X$ velja, da je $f(x) = g(x)$.
4. Pokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednjo trditev (v primeru podanega protiprimera pokažite, da je to res protiprimer):

Vsak podprostor prostora s topologijo števnih komplementov

$$\mathcal{T} = \{U \subseteq X : X \setminus U \text{ je števna množica}\} \cup \{\emptyset\}$$

je kompakten.

Pripravil Iztok Banič

29.1.2004

1. Naj bosta $X = \{a, b, c\}$ in $\mathcal{B} = \{\{a\}, \{a, b\}, \{a, c\}\}$.
- (a) Pokažite, da obstaja topologija \mathcal{T} na X , za katero je \mathcal{B} baza.
- (b) Pokažite, da prostor (X, \mathcal{T}) ni Hausdorffov.
2. Naj bodo X in Y topološka prostora in $f : X \rightarrow Y$ zvezna surjektivna preslikava. Pokažite, da sta naslednji trditvi ekvivalentni:

- (a) Za vsako neprazno odprto podmnožico $U \subseteq X$ je $\text{Int}(f(U)) \neq \emptyset$.
- (b) Za vsako gosto podmnožico G v Y je $f^{-1}(G)$ gosta v X .
3. Glejmo na množico vseh racionalnih števil \mathcal{Q} kot na podprostor evklidske premice \mathcal{R} .
- (a) Pokažite, da za vsak $q \in \mathcal{Q}$ velja, da množica $\{q\}$ ni odprta v \mathcal{Q} .
- (b) Pokažite, da \mathcal{Q} ni niti povezan, niti lokalno povezan topološki prostor.
4. Naj bodo X in Y topološka prostora, K kompakten podprostor prostora X , $y \in Y$ in V odprta podmnožica prostora $X \times Y$, tako da je $K \times \{y\} \subseteq V$. Pokažite, da obstaja odprta okolica U točke y v Y , tako da je $K \times U \subseteq V$.

Pripravil Iztok Banič

19.2.2004 (kolokvij)

1. Naj bo $X = \mathbf{R}^2$.
- (a) Pokažite, da je $\mathcal{T} = \{\langle -a, a \rangle \times \langle -a, a \rangle : a \in \mathbf{R}, a \geq 0\} \cup \{X, \emptyset\}$ topologija na X .
- (b) Ali je prostor (X, \mathcal{T}) Hausdorffov? Zakaj?
2. Naj bodo X topološki prostor, M odprta in N gosta podmnožica prostora X . Pokažite, da je $\text{Cl}(M \cap N) = \text{Cl}(M)$.
3. Naj bosta $X = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : -1 \leq x \leq 1, -1 \leq y \leq 1\}$ in $Y = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x^2 + y^2 \leq 1\}$, opremljena z evklidsko topologijo. Eksplicitno opišite homeomorfizem med X in Y .
4. Naj bo podana preslikava $f : \mathbf{R} \rightarrow \mathbf{R}$ s predpisom

$$f(x) = \begin{cases} 2x, & \text{če je } x \leq 2 \\ 2x + 1, & \text{sicer} \end{cases}$$

Ali je podana funkcija f zvezna, če množico \mathbf{R} (tako domeno kot kodomeno)

- (a) opremimo z indiskretno topologijo?
- (b) opremimo z evklidsko topologijo?
- (c) opremimo z levo Sorgenfreyevo topologijo?
- (d) opremimo z desno Sorgenfreyevo topologijo?
- (e) opremimo z diskretno topologijo?

Svoje trditve dokažite.

Pripravil Iztok Banič

3.6.2004 (kolokvij)

1. Naj bo podana topologija $\mathcal{T} = \{\emptyset, \{c\}, \{a, c\}, \{b, c\}, \{a, b, c\}\}$ na množici $X = \{a, b, c\}$. Pokažite, da je prostor (X, \mathcal{T}) povezan s potmi.

2. V evklidski ravnini \mathbf{R}^2 vpeljimo relacijo \sim na naslednji način:

$$(x', y') \sim (x, y) \Leftrightarrow y' - x' = y - x.$$

Pokažite, da je kvocientni prostor \mathbf{R}^2/\sim homeomorfen \mathbf{R} .

3. Naj bosta Y in Z podprostora topološkega prostora X . Dokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednje trditve:

- (a) Če sta Y in Z povezana, tedaj je povezan tudi podprostor $Y \cup Z$ prostora X .
- (b) Če sta Y in Z povezana, tedaj je povezan tudi podprostor $Y \cap Z$ prostora X .
- (c) Če sta Y in Z lokalno povezana, tedaj je lokalno povezan tudi podprostor $Y \cup Z$ prostora X .

4. Naj bo n naravno število. Na \mathbf{R}^n definirajmo topologijo $\mathcal{T} = \{\emptyset, \mathbf{R}^n\} \cup \{K_r : r > 0\}$, kjer za vsak $r > 0$ definiramo $K_r = \{x \in \mathbf{R}^n : \|x\| < r\}$ (da je tako definirana \mathcal{T} res topologija na \mathbf{R}^n , ni potrebno dokazovati).

- (a) Pokažite, da prostor $(\mathbf{R}^n, \mathcal{T})$ ni kompakten.
- (b) Naj bo (Y, \mathcal{S}) Hausdorffov prostor.
Pokažite, da je vsaka zvezna preslikava $f : (\mathbf{R}^n, \mathcal{T}) \rightarrow (Y, \mathcal{S})$ konstantna.

Pripravil Iztok Banič

10.6.2004

1. Podana sta topološki prostor X in Hausdorffov prostor Y . Naj bosta $f : X \rightarrow Y$ in $g : Y \rightarrow X$ taki zvezni preslikavi, za kateri je $g \circ f = id_X$, kjer je id_X identična preslikava na X . Pokažite, da je tudi X Hausdorffov prostor.
2. Naj bodo $f : X \rightarrow Y$ zaprta preslikava, B poljubna podmnožica prostora Y in U odprta podmnožica prostora X , taki da je $f^{-1}(B) \subseteq U$. Pokažite, da obstaja odprta podmnožica V v Y , tako da velja $B \subseteq V$ in $f^{-1}(V) \subseteq U$.
3. Naj bodo X in Y s potmi povezana topološka prostora, A prava podmnožica prostora X in B prava podmnožica prostora Y . Pokažite, da je prostor $(X \times Y) \setminus (A \times B)$ s potmi povezan.
4. Naj bosta $n \in \mathbf{N}$ in A kompakten podprostor prostora \mathbf{R}^n . Pokažite, da preslikava $f : A \rightarrow \mathbf{R}$, definirana s predpisom $f(x) = \|x\|$, doseže maksimum nekje na $\text{Bd}(A)$.

Pripravil Iztok Banič

1.7.2004

1. Naj bo X topološki prostor. Podmnožica $A \subseteq X$ je nikjer gosta podmnožica prostora X , če je $\text{Int}(\text{Cl}(A)) = \emptyset$. Dokažite naslednji trditvi.
 - (a) Rob vsake podmnožice prostora X je zaprta podmnožica prostora X .
 - (b) Rob vsake odprte podmnožice prostora X je nikjer gosta podmnožica prostora X .

2. Glejmo na $B^2 = \{x \in \mathbf{R}^2 : \|x\| \leq 1\}$ kot na podprostor evklidske ravnine. Na B^2 definiramo relacijo \sim na naslednji način:

$$x \sim y \Leftrightarrow \|x\| = \|y\|.$$

Dokažite, da je kvocientni prostor B^2/\sim homeomorfen zaprtemu enotskemu intervalu $[0, 1]$.

3. Naj bosta $X = \{\frac{1}{n} : n \in \mathbf{N}\} \cup \{0\} \subseteq \mathbf{R}$ in $Y = (X \times I) \cup (I \times \{0\})$; Y obravnavamo kot podprostor evklidske ravnine. Pokažite, da je Y povezan topološki prostor, ki ni lokalno povezan.
4. Naj bo X kompakten topološki prostor. Dokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednji trditvi.
- (a) Če je X končen, potem je X diskreten topološki prostor.
- (b) Če je X diskreten, potem je X končen topološki prostor.

Pri vsakem navajanju protiprimera dokažite vse njegove lastnosti, zaradi katerih je to protiprimer.

Pripravil Iztok Banič

7.4.2005 (kolokvij)

1. Naj bo $X = \mathbf{N}$. V katerih primerih je družina \mathcal{T} topologija na X ?

- (a) $\mathcal{T} = \{U \in \mathcal{P}(X) : |U| < \infty\} \cup \{X\}$;
- (b) $\mathcal{T} = \{U \in \mathcal{P}(X) : |U| = \infty\} \cup \{\emptyset\}$;
- (c) $\mathcal{T} = \{U \in \mathcal{P}(X) : \forall n \in U, \forall m \in X, m > n \& D(m, n) = 1 \Rightarrow m \in U\}$;
- (d) $\mathcal{T} = \{U \in \mathcal{P}(X) : \forall n \in U, \forall m \in X, m > n \Rightarrow m \in U\}$.

Ali je v katerem primeru (X, \mathcal{T}) Hausdorffov prostor?

2. Naj bo X topološki prostor, Y njegov podprostor in $A \subseteq Y$. Dokažite ali s protiprimerom ovrzite naslednji trditvi (v primeru, da trditev ne drži, dokažite, da je protiprimer pravi):

- (a) $\text{Int}_X(\text{Cl}_X(\text{Int}_X(A))) = \emptyset \Rightarrow \text{Int}_Y(A) = \emptyset$;
- (b) $\text{Int}_Y(\text{Cl}_Y(\text{Int}_Y(A))) = \emptyset \Rightarrow \text{Int}_X(A) = \emptyset$.

3. Naj bosta X in Y topološka prostora. Dokažite, da sta X in Y separabilna natanko tedaj, ko je produkt $X \times Y$, opremljen s produktno topologijo, separabilen.

4. Preslikava $f : X \longrightarrow Y$ med topološkima prostoroma je vložitev, če je f homeomorfizem na podprostor $f(X)$ prostora Y . Dokažite, da so naslednje trditve ekvivalentne.

- (a) Preslikava $f : X \longrightarrow Y$ je vložitev in slika $f(X)$ je odprta v Y .
- (b) Preslikava $f : X \longrightarrow Y$ je odprta vložitev.
- (c) Preslikava $f : X \longrightarrow Y$ je zvezna odprta injekcija.

Pripravil Iztok Banič

9.6.2005

1. Opreмимо realna števila \mathbf{R} s topologijo \mathcal{T} , za katero je $\mathcal{B} = \{[a, b] : a < b, a, b \in \mathbf{R}\}$ baza. Določite zaprtja in notranjosti množic $\{\frac{1}{n} : n \in \mathbf{N}\}$, $\langle 0, 1 \rangle$ in $\langle 0, 1 \rangle$.
2. Naj bo n naravno število. Definirajmo na \mathbf{R}^n relacijo \sim na naslednji način:

$$x \sim y \Leftrightarrow \|x\| = \|y\|,$$

kjer je $\|(t_1, \dots, t_n)\| = \sqrt{t_1^2 + \dots + t_n^2}$. Pokažite, da je prostor \mathbf{R}^n / \sim homeomorfen intervalu $[0, 1]$.

3. Naj bo X neštevna množica, opremljena s topologijo $\mathcal{T} = \{\emptyset\} \cup \{U \subseteq X : X \setminus U \text{ je števna}\}$. Pokažite, da je (X, \mathcal{T}) povezan prostor.
4. Naj bo (X, d) metrični prostor in A, B neprazni podmnožici prostora X . Definirajmo

$$d(A, B) = \inf\{d(a, b) : a \in A, b \in B\}.$$

Pokažite, da če sta A in B kompaktni, potem obstajata $a_0 \in A$ in $b_0 \in B$, tako da je $d(A, B) = d(a_0, b_0)$.

Pripravil Iztok Banič

10.6.2005 (kolokvij)

1. Naj bosta $K_1 = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : y = x^2\}$ in $K_2 = \{(x, y) \in \mathbf{R}^2 : x \in [-1, 1]\}$. Glejmo na $X = K_1 \cup K_2$ kot na podprostor evklidske ravnine. Definirajmo preslikavo $f : \mathbf{R}^2 \rightarrow X$ s predpisom

$$f(x, y) = \begin{cases} (x, x^2), & \text{za } x \notin [-1, 1] \\ (x, y), & \text{sicer} \end{cases}$$

Ali je preslikava f kvocientna? Svoj odgovor podprite z dokazom.

2. Naj bo $X = [-1, 1] \cap (\mathbf{R} \setminus \mathbf{Q})$.
 - (a) Opreмимо X z evklidsko topologijo. Poiščite vse povezane podmnožice prostora X .
 - (b) Opremite X s kako topologijo \mathcal{T} , da bo prostor (X, \mathcal{T}) povezan.
3. Naj bo \mathcal{T} topologija na \mathbf{N} , za katero je družina $\mathcal{B} = \{U_k : k \in \mathbf{N}\}$ baza. Pri tem je za vsako naravno število k množica $U_k = \{n \in \mathbf{N} : k \mid n\}$ (da obstaja topologija, za katero je \mathcal{B} baza, ni potrebno dokazovati). Pokažite, da je $(\mathbf{N}, \mathcal{T})$ kompakten prostor.

4. Naj bosta

$$X = \bigcup_{n=1}^{\infty} \left(S\left(\left(0, \frac{1}{n+1}\right), \frac{1}{n+1}\right) \right) \text{ in } Y = \bigcup_{n=1}^{\infty} \left(S\left(\left(0, \frac{n+5}{4n+4}\right), \frac{n+5}{4n+4}\right) \right)$$

podprostora evklidske ravnine \mathbf{R}^2 . Pri tem je $S(x, r) = \{y \in \mathbf{R}^2 : d(x, y) = r\}$. Pokažite, da X in Y nista homeomorfna.

Pripravil Iztok Banič